

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 37/2013-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. januára 2013 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., zastúpenej advokátom JUDr. B. F., PhD., vedené pod sp. zn. Rvp 11439/2012 a sp. zn. Rvp 11440/2012 vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Stará Ľubovňa v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Er 443/2011 a sp. zn. 4 Er 18/2010 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 11439/2012 a sp. zn. Rvp 11440/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 11439/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 24. augusta 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 12 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), čl. 14 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Stará Ľubovňa (ďalej „okresný súd“ alebo „exekučný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 4 Er 443/2011 a sp. zn. 4 Er 18/2010 (ďalej len „napadnuté konania“).

2. Z obidvoch sťažností (s takmer identickým obsahom odlišujúcim sa len v označení povinného, čísla zmluvy o úvere a spisových značiek uvedených konaní, pod ktorými sú konania vedené súdnym exekútorom a pred exekučným súdom) vyplýva, že sťažovateľka v predmetných veciach osobitne podanými návrhmi požiadala súdneho exekútora o vykonanie exekúcií. Súdny exekútor postupujúc podľa procesnej úpravy obsiahnutej v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) následne požiadal okresný súd o udelenie poverení na vykonanie exekúcií v napadnutých konaniach.

3. Sťažovateľka uvádza, že okresný súd o žiadostiach súdneho exekútora o udelenie poverení na vykonanie exekúcií dosiaľ nerozhodol napriek tomu, že tieto veci nevykazujú prvky nadmernej právnej zložitosti a spĺňajú všetky formálne a materiálne podmienky ustanovené Exekučným poriadkom, resp. zákonom č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“). Sťažovateľka uvádza, že jej dosiaľ

neboli zo strany okresného súdu oznámené ani spisové značky, pod ktorými sa napádané exekučné konania vedú. Sťažovateľke však spisové značky, pod ktorými sa konania vedú, oznámené byť museli, keďže ich v sťažnostiach identifikuje.

Sťažovateľka uvádza, že vzhľadom na neodôvodnenú nečinnosť a neefektívny postup okresného súdu v napadnutých konaniach podala v zmysle § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) predsedovi okresného súdu sťažnosti na prietahy v ňou iniciovaných exekučných konaniach. Sťažovateľka v sťažnostiach uvádza, že na tieto svoje sťažnosti nedostala dosiaľ žiadnu odpoveď.

4. Podľa tvrdení sťažovateľky postupom okresného súdu v napadnutých konaniach malo dôjsť k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj k porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru upravujúcich zákaz diskriminácie.

5. V petite sťažností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že postupom okresného súdu v napadnutých konaniach boli porušené ňou označené práva, aby okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prietahov a aby bol okresný súd zaviazaný zaplatiť sťažovateľke finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.A

K spoločnému prerokovaniu vecí

8. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

V zmysle § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa už začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

9. S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 11439/2012 a sp. zn. Rvp 11440/2012 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností, ako aj vzhľadom na totožnosť v osobe sťažovateľky

a okresného súdu, proti ktorému sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd o spojení sťažností na spoločné konanie tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

II.B

K namietanému porušeniu práv

10. Sťažovateľka porušenie svojich označených práv vidí primárne v nečinnosti okresného súdu v napadnutých konaniach, ktorá pretrváva aj napriek využitiu sťažností v zmysle § 62 ods. 1 zákona o súdoch adresovaných predsedovi okresného súdu, a sekundárne v dôsledku porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru argumentačne odvádza a namieta aj porušenie svojich ostatných označených práv postupom okresného súdu v napadnutých konaniach.

11. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

12. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka napriek tomu, že na úvodnej strane sťažností uvádza ako prílohy „*listiny podľa textu*“, ústavnému súdu (okrem splnomocnenia) v prílohe nedoručila žiadne písomné podklady.

13. Vzhľadom na charakter námietok, ktorými sťažovateľka odôvodňuje svoje sťažnosti (nečinnosť okresného súdu) a tvrdí porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote, od ktorého potom odvádza aj porušenie svojich ostatných označených práv, sa ústavný súd zameril na posúdenie vyčerpania účinných právnych prostriedkov, ktoré mala k dispozícii na ochranu svojich označených práv, a tým aj posúdenie prípustnosti jej sťažností podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde. V tomto prípade je prípustnosť sťažností viazaná na vyčerpanie právnych

prostriedkov, ktoré sťažovateľke zákon na ochranu jej základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľka oprávnená podľa § 62 ods. 1 a nasl. zákona o súdoch. V kontexte doktríny subsidiarity totiž ústavný súd pristupuje k ochrane práv sťažovateľa až vtedy, ak jeho základné práva a slobody alebo ľudské práva a základné slobody neboli (alebo efektívne nemohli byť) ochránené iným orgánom verejnej moci, v danom prípade všeobecným súdom.

14. Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne považuje sťažnosť na prietahy predsedovi súdu podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch za účinný prostriedok nápravy prípadného porušenia práva na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04). Ako je už uvedené v bode 12 tohto uznesenia, sťažovateľka ústavnému súdu nepreukázala (napr. kópiou sťažností podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch) vyčerpanie účinného prostriedku ochrany ňou označených práv, čo následne neumožňuje ústavnému súdu náležite preskúmať prípustnosť sťažnosti podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (porovnaj aj III. ÚS 561/2012). V sťažnostiach podaných sťažovateľkou tak absentujú povinné zákonom predpísané náležitosti.

15. Ústavný súd opätovne pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľky nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a iné).

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie

konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

16. Vzhľadom na to, že sťažnosti nespĺňajú zákonom predpísané náležitosti, v kontexte toho, že sťažovateľka je zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, a s ohľadom na to, že ústavný súd už v typovo zhodných veciach sťažovateľky vo svojich rozhodnutiach poukázal aj na vyššie identifikované nedostatky jej sťažností (napr. I. ÚS 306/2012 z 20. júna 2012, II. ÚS 215/2012 z 3. júla 2012, III. ÚS 330/2012 z 10. júla 2012), ústavný súd tieto sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

17. Keďže porušenie ostatných označených práv bolo argumentačne závislé od vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd sťažnosti vo zvyšnej časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnené.

Rozhodovaním o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky sa už ústavný súd nezaoberal, pretože vzhľadom na opísané okolnosti prípadu a ustálené právne závery tieto v danej veci stratili opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. januára 2013